

Referat af temamøde for fællesrådene – Kommuneplanen

12. december 2016
Side 1 af 8

Kantinen, Bautavej 1, den 29. november 2016 kl. 19.00-22.00

- Hvordan får vi Kommuneplanens indhold og strategien til at lykkes?
- Hvordan kan det enkelte fællesråd involvere sig i byudviklingen?

Til stede fra Teknik & Miljø:

Lone Dannerby Paulsen (LDP)	Sekretariatschef i Ledelsessekretariatet
Niels-Peter Mohr (NMP)	Kommuneplanchef
Lisbeth Ingerslev(LI)	Administrativ medarbejder i Ledelsessekretariatet og kontaktperson for fællesrådene (ref.)

Dagsorden:

- **Velkomst**
v/ Flemming Larsen, Arbejdsgruppen for fællesrådene
- **To perspektiveringer**

IDENTITET
v/ Lars Bendrup, indehaver af TRANSFORM

LIVEABILITY
v/ Morten Bøgebjerg, Managing Consultant, Rambøll
- **Debat og spørgsmål til oplægsholderne**
- **Kort pause**

Kommuneplan 2017 og lokalsamfundsbeskrivelserne
v/ Niels-Peter Mohr, Kommuneplanchef, Flemming Larsen, Lystrup-Elsted-Elev Fællesråd, Anders Kjær, Mårslet Fællesråd og Jørgen Halle, Tranbjerg Fællesråd
- **Debat og afslutning**
v/ Flemming Larsen, Arbejdsgruppen for fællesrådene
- **Tak for i dag**

TEKNIK OG MILJØ
Ledelsessekretariatet
Aarhus Kommune

Ledelsessekretariatet
Rådhuset
8100 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00

E-mail:
post@mtm.aarhus.dk
Direkte e-mail:
lii@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sag: 15/035562-31
Sagsbehandler:
Lisbeth Ingerslev

12. december 2016
Side 2 af 8

Referat:

Velkomst v/ Lone Dannerby Paulsen

(Afbud fra Flemming Larsen på grund af sygdom)

Lone Dannerby Paulsen bød velkommen til de fremmødte.

LDP fortalte, at arbejdsgruppen for fællesrådene er med til at planlægge forskellige møder sammen med Kommunen i løbet af året. Dette møde er kommet op at stå i samarbejde med Kommuneplanafdelingen med henblik på at diskutere, hvad planstrategien betyder for jer ude i fællesrådene, og hvordan vi får den omsat. Det er fint at mødes nu, inden der bliver 'slået søm i', så vi kan inspirere hinanden, før processen kommer for langt i byrådet. Til aftenens møde er inviteret 2 eksperter, der vil komme med et par oplæg om henholdsvis identitet og liveability til fælles inspiration. Bagefter vil Kommuneplanchef Niels-Peter Mohr komme med et oplæg, efterfulgt af oplæg fra Lystrup-Elsted-Elev, Mårslet og Tranbjerg fællesråd.

Til sidst vil der være mulighed for debat.

To perspektiveringer – IDENTITET og LIVEABILITY

IDENTITET

Hvad forstår vi ved identitet i et boligområde/en bydel/et lokalsamfund i den sammenhængende by/et fritliggende bysamfund? Hvorfor og hvordan skabes den? Kan man overhovedet tale om identitet, når vi hele tiden flytter rundt mellem områderne? Hvilken betydning – om nogen – har det, at man føler en identitet med sit byområde?

v/ Lars Bendrup, arkitekt MAA og indehaver af TRANSFORM

(Kontor i Aarhus, undervist på arkitektskolen i Aarhus, har bl.a. være involveret i den nye helhedsplan for Gellerup).

Lars Bendrup fortalte om og gav eksempler på, hvad der skaber identitet i byer. LB kom bl.a. ind på, at tendensen er, at vi skal bo tættere og klogere sammen. Fortætning er et nøglebegreb. Byer er ikke statiske. Vi bruger byer meget anderledes i dag, og vi bevæger os mere rundt. Der er mere end nogensinde brug for at definere identitet og dyrke forskellene og finde frem til byernes grund-dna.

Lars Bendrups oplæg kan findes på fællesportalen for fællesrådene.

LIVEABILITY

12. december 2016
Side 3 af 8

Hvad forstås ved liveability – kan det belyses med nogle danske begreber og eksempler? Hvordan arbejder man helt konkret med at opnå liveability i byplanlægningen og arkitekturen? Ved vi overhovedet noget om, hvilke elementer i en by der opfattes som god kvalitet i forhold til liveability?

v/ Morten Bøgebjerg, Managing Consultant, Rambøll

Morten Bøgebjerg fortalte om sit arbejde med livability, og hvad det betyder. Det har været umuligt at finde et dækkende begreb på dansk, men ifølge en rating foretaget af Rambøll er god livskvalitet grundlæggende standarder som sikkerhed, uddannelse, beskæftigelse, og jo mere disse er på plads, ønsker man livskvalitetslementer som lykke, et godt socialt liv m.v. Det sociale og kulturelle er vigtigt at integrere, når man snakker liveability.

Helhedsorientering / overordnet planlægning er vigtigt – integreret tænkning/helhedsblikket. Vi kan ikke lave copy paste. Alle byer har egne identifikatorer.

Morten Bøgebjergs oplæg kan findes på fællesportalen for fællesrådene.

Spørgsmål/svar fra den efterfølgende debat:

Sp.: Jeg flyttede til Aarhus fra Herning i 70'erne, og Gellerup var nybygget og havde det hele. Alt var så genialt. Hvad gik galt? Er det myndighederne, der ikke har forstået det.

Sv.: Det er svært at forestille sig, at man kan designe en hel bydel. Men man kan godt gøre en forskel med fx skoler.

Sv: Det, der skete i Gellerup, er det samme, som sker mange steder i Kina i dag. Man glemmer at tage højde for, at man bygger i et landskabsområde, hvor byggerierne ikke nødvendigvis passer ind. I dag er der ingen herhjemme, der kunne finde på at bygge en bydel uden at have mange interessenter indover.

Sp.: De nye 'byvillaer' over for Vericentret med store blokke bagved. Det er lejeboliger og penthouselejligheder, *ikke* byvillaer.

Sv.: I opfordres til at bruge jeres demokratiske stemme.

Sp.: Vedr. identitet: Jeg mener, at der er opstået et skel mellem arkitektur nu og før. Det er svært at se nogen form for identitet i nyere byggerier, fx Prismet. Og i London har man bygget et kæmpe glashus klos op ad Tower. Moderne arkitekter – jeg forstår dem ikke!

Sp.: Vedr. liveability. Mennesker er basis for det, vi gør. Det er det, vi som mennesker ønsker, der er vigtigt. Dengang vores dejlige rådhus blev bygget, havde man 'glemt' at spørge folket. Der skal være et link mellem os og teknikken. Flere af os skal kunne se rigtigheden af det, der sker.

12. december 2016
Side 4 af 8

Sv.: Jeg er fuldstændig enig.

Sv.: Vi er de professionelle. Men det er jer, der skal skrive ned og formulere jeres ønsker. Det er nu, I som borgere har mulighed for at komme til orde. Man kan også stemme anderledes til næste valg.

Sp.: Hvad er fællesrådenes rolle i kommuneplanen? Vi (Hasle) har lavet et oplæg om, hvad vi afgrænser som identitet. Vi har bedt medborgere om deres bud. Kan I præcisere, hvordan vi gør det? Hvordan skaber vi en borgerdebat?

SV.: Det kan godt være, I tænker, at det er kommunens anliggende, men det er også jeres. Jeres perspektiver er vigtige. I bør tage stafetten og køre jer i stilling til den demokratiske proces. I må tage skeen i egen hånd. Det lyder rigtig godt, det I har sat i gang i Hasle.

Sp.: Der findes en publikation fra Realdania, som er et godt værktøj til beskrivelsen.

Sp.: Økonomien er underspillet i dit oplæg, fx er der byplansmæssigt kaos på Aarhus Ø. Arkitekterne kan ikke styre det alene. Der må være demokrati og indflydelse.

Sp.: Der blev nævnt, at den holistiske sammenhæng er vigtig. I kommunen er man vel netop delt ind i silotænkning?

Sv.: Der er et godt eksempel fra Manchester, hvor man har lavet mange studier, før man gik i gang med at konstruere løsninger. Flere og flere laver seriøse økonomiske studier i dag.

Sv. Der er en stor interesse fra kommuner og også andre. Liveability Lab er et eksempel på, at Aarhus Kommune interesserer sig for det. Der er også større interesse for at komme på kurser for at blive bedre til det.

Man ser også, at der etableres parallelopdrag med flere teams, der giver deres bud på en løsning, hvis der skal udvikles noget større – med input fra borgere undervejs, inden man beslutter noget endeligt. Efterspørg parallelopdrag noget mere. Ellers bliver det arkitekterne, der bare tegner deres.

12. december 2016
Side 5 af 8

Kommuneplan 2017 og lokalsamfundsbeskrivelserne

Hvad er status for kommuneplanarbejdet, og hvordan ser skabelonen for lokalsamfundsbeskrivelserne ud?

v/ Niels-Peter Mohr, Kommuneplanchef

NPM fortalte om Planstrategien, der bl.a. skal give perspektiv på klog vækst og bæredygtighed. Der lægges også op til mere inddragelse fra borgerne. Vi skal have fat i områdernes identitet, og det skal gerne give værdi for de mennesker, der bor der.

NPM fortalte desuden om overvejelserne med at supplere "de kommunale lokalsamfundsbeskrivelser" i kommuneplanforslaget med "fællesrådernes lokalsamfundsbeskrivelser" – samlet i et særskilt hæfte.

Hæftet bliver i sagens natur ikke en del af den officielle kommuneplan, som byrådet jo er afsender på. Men hæftet kommer til at ligge sammen med kommuneplanen – som udtryk for, hvordan I i fællesrådene spejler jeres tanker om fremtidens lokalsamfund i de værdier og retninger for byudviklingen, som byrådet har udstukket i planstrategien. Herved skabes et mødested for den videre dialog.

LDP supplerede med at fortælle, at Teknik og Miljø's rådmænd har en intensjon om at lave flere helhedsplaner, hvilket er ressourcekrævende, så der sættes ind, hvor behovet størst.

Niels-Peter Mohrs oplæg kan findes på fællesportalen for fællesrådene.

Erfaringer med arbejdet med lokalsamfundsbeskrivelserne og dialogen med kommunen i forlængelse af planstrategivedtagelsen

v/ Jørgen Andersen (Lystrup-Elsted-Elev Fællesråd, Anders Kjær, Mårslet Fællesråd og Jørgen Halle, Tranbjerg Fællesråd.

Lystrup-Elsted-Elev fællesråd

v/Jørgen Andersen:

Jørgen Andersen kom i sit oplæg ind på områdets kvaliteter og udfordringer. En lidt rodet byplanlægning tilbage fra 60'erne har gjort, at der mangler en decideret bymidte. Desuden mangler der mindre boliger.

12. december 2016
Side 6 af 8

Nogle borgere pendler ud, og andre ind. Det ses som en kvalitet, at der både er boliger og erhverv. Infrastrukturen er god. Beliggenhed på sydvendt skråning, med grønne områder og åbent landskab, der både deler og samler byen.

I arbejdet med at involvere borgerne i byens udvikling har man afholdt dialogforum og borgermøder, snakket med elevrådet og etableret høringsvar, og der er nu lavet en lokalsamfundsbeskrivelse, der er blevet positivt modtaget hos Kommunen.

Jørgen Andersens oplæg kan findes på fællesportalen for fællesrådene.

Tranbjerg Fællesråd

v/Jørgen Halle

Jørgen Halle fortalte, at der er blevet afholdt flere møder for at afklare: Hvad er det for nogle byrum, vi ønsker at gøre noget ved? Fællesrådet har bl.a. afholdt et par borgermøder med kommunens folk med et efterfølgende borgermøde med input fra 60 mennesker fra lokalområdet.

Man betalte sig fra at få lavet en model, der blev godt modtaget i byrådet, og en god efterfølgende dialog har givet mulighed for videreudvikling.

Jørgen Halles oplæg kan findes på fællesportalen for fællesrådene.

Mårslet Fællesråd

V/ Poul H. Poulsen

Poul H. Poulsen fortalte, at byen er vokset helt naturligt ud mod naturlige hegn fra centrum. Det giver meget bytrafik gennem bymidten. Fællesrådet har altid blandet sig planlægningen og været med til at præge udviklingen. Bl.a. har man givet et bud på helhedsplanen for trafikken, fx et konkret initiativ i form af en trafikering for bløde trafikanter.

En dronofilm over Mårslet-området er blevet produceret for bedre at få et overblik over mulighederne. Droneoptagelsen blev efterfølgende vist på mødet.

Poul H. Poulsens oplæg kan findes på fællesportalen for fællesrådene.

Debat og afslutning

Debat:

12. december 2016
Side 7 af 8

Den efterfølgende debat bar præg af ros og beundring til de 3 fællesråd, der bidrog med oplæg til aftenens temamøde – men der var samtidig flere tilkendegivelser af, at ikke alle fællesråd følte sig ordentligt informeret om fristen (den 16. januar) for at indlevere lokalsamfundsbeskrivelserne til Kommunen. (Nogle følte sig nu på 'bagkant' af processen, og at de ikke var blevet ordentligt informeret). Til det blev der svaret, at tidsplanen har været skitseret tidligere – men at vi måske ikke har været tydelige nok i udmeldingerne. Der blev også opfordret til, at man holder sig orienteret på Aarhus Kommunes hjemmeside. Datofristen hænger sammen med det videre arbejde med kommuneplanforslaget, som skal frem til byrådet i foråret, men kan godt udskydes.

Fristen blev derefter udsat til 1. marts, så flere fællesråd kan nå at bidrage.

Konkrete spørgsmål/svar fra debatten:

SV.: Lystrup meldte sig på banen med det samme, da de gerne ville i gang. Hovedrammerne kan springes, hvis man kan tænke i helheder og give et bud på, hvordan områderne kan hænge bedre sammen. Vi har ikke mulighed for at øge rammerne, men i hovedstrukturen signaleres der goodwill til, at rammerne kan springes. Vi skal vide, i hvilken retning vi skal, og man skal også have investorerne med. Fællesrådene må meget gerne komme med deres bud. Disse kan desuden være meget forskellige fra område til område.

Med hensyn til ideen om et samlet hæfte med indkomne lokalsamfundsbeskrivelser er det kun ment som et forslag. Men det kunne være rigtig spændende. Vi kunne få en ny viden, og det kunne samtidigt give en fornyet interesse for fællesrådene.

Vi kan desværre ikke køre samme proces af på alle fællesråd som i Lystrup, Mårslet og Tranbjerg, for det vil kræve flere ressourcer, end vi har til rådighed.

Sp.: Vi er lige så forbavset over den korte frist. (Mogens Wohler, midtbyen). Vi har lavet en meget fyldig kommentar til planstrategiforslaget, hvor vi bad om at kunne få samme service, men vi fik ikke noget svar. Vi startede i 2015, for vi er selvfølgelig interesseret i, hvad der skal ske inden for Ringvejen. Vi ønsker ikke bare mere fortætning, men også en analyse af, hvem der bor der, og hvem der skal bo der fremadrettet. Mennesker skal trives – det skal ikke bare være handelskvarterer eller et område, hvor unge drikker sig i hegnet. Mit suk: I har ikke behandlet os ordentligt.

Sv.: Der har faktisk været kommentarer til jer som en del af byrådets endelige vedtagelse af planstrategien. Og der har også været afholdt kursus i, hvordan man kan finde socioøkonomiske oplysninger om sit område.

Sp.: Der kommer jo en periode, hvor man kan komme med input, hørings svar også som fællesråd.

Sv.: Man kan næsten lave en version 2 af samfundsbeskrivelserne som et høringsbidrag.

Sp.: Jeg sidder tilbage med fornemmelsen af, at det ikke kan betale sig, når byrådet siger, at det er dette investorerne vil.

Sv.: Kommuneplantillægget kan være et godt redskab til at være med til at forandre tingene, men der skal være en god begrundelse, og det skal kunne forklares. Det kan godt betale sig at blande sig, men der er ingen garantier for, hvad byrådet beslutter. De, der blander sig i debatten, får formentlig mest indflydelse.

Sp.: Jeg vil gerne opfordre til et tættere samarbejde mellem fællesrådene. Vi er en del af det politiske system, som folk selv har valgt. Det er de arbejdsbetingelser, vi har, men vi kan lære meget af hinanden fællesrådene imellem.

Sp.: I lokalplansbeskrivelserne kan det også være vigtigt at skrive, hvad man ikke vil.

Tak for i aften.